Горловский Медиа Портал
09.05.11 13:40

В рамках празднования 66-летия годовщины со Дня Победы «Горловский Медиа Портал» совместно с Дворцом детского и юношеского творчества и ДОО «ЮнПрессКлуб» публиковал серию очерков «Они завещали жить». Сегодня, 9 Мая, мы предлагаем вам завершающую цикл работу победительницы конкурса под названием «Надія на майбутнє…».

Надія на майбутнє…

«На гранитную плиту
Положи свою конфету...»

У хату, щебечучи, вбігла онука і побачила, що Надія Миколаївна, її бабуся, сиділа біля вікна і тримала шкатулку з «дорогоцінностями», як це називала онука. «Дорогоцінностями» були маленькі трикутники – фронтові листи…

- Бабусю, можна на вулиці погратися?

- *Ну іди, тільки недовго,* - відповіла Надія Миколаївна.

Онука, приспівуючи, побігла, а Надія Миколаївна залишилася наодинці зі своїми спогадами... Хоча пройшло вже багато років після війни, вона все пам'ятала, ніби це було вчора…

Нарешті! Дитяча мрія Надійки ось-ось повинна була здійснитися! Завтра вона вже не буде студенткою медичного інституту Надійкою, а буде зовсім дорослою Надією Миколаївною - справжнім лікарем. Ще з дитинства вона мріяла отримати цю професію. Адже це таке захоплююче відчуття – дарувати та зберігати найголовніший скарб – здоров'я людей, бо вони довіряють тобі найцінніше, що в них є…

Завтра, двадцять другого червня 1941 року, випускники інституту отримають дипломи. Напередодні у всіх, а особливо в Надії, був святковий настрій. Це мав бути найщасливіший та найбільш пам'ятний день у її житті. Вона лягала спати і уявляла собі завтрашній день, мріяла, щоб швидше плинув час, щоб без перешкод виповнилась її найзаповітніша мрія…

І справді, цей день навряд чи став найщасливішим, але він точно залишився пам'ятним днем у житті не тільки Надійки, але й усіх людей…

Починався звичайнісінький день. Мама Надійки пішла до магазину, а Надія з меншою сестричкою залишилися вдома. У радісних очах Надійки можна було помітити передчуття щастя, вона з натхненням готувалася до вручення диплому, слухала радіо, доки годинник не пробив дванадцяту годину. Виступав Левітан. Те, що він сказав, прозвучало, як грім посеред ясного неба, та ще довго стояли в пам'яті слова: «Сегодня в 4 часа утра, без предъявления каких-либо претензий к Советскому Союзу, без объявления войны, германские войска напали на нашу страну... Наше дело правое. Враг будет разбит. Победа будет за нами!». Далі по радіо знов почалась якась програма, але її вже ніхто не чув… Навіть пташки не співали, як хвилину тому… Усе враз стало іншим…

Так і не отримавши свого довгоочікуваного диплома лікаря, Надія починає збиратися на війну. Адже потрібно хоча б щось зробити для своєї Батьківщини, треба допомогти. Вона стане фронтовою медсестрою, вона буде лікувати солдат, тільки б допомогти, тільки б усе було як завжди - спокійно, весело, добре… Надійка має залишити маму з сестричкою, ненадовго, вона обов'язково незабаром повернеться, як усе скінчиться, а зараз вона має піти, заради життя, заради Батьківщини, заради дітей…

Надія пішла. А тим часом німецькі війська оточили і її рідне місто. Усіх вигнали з домівок, строювали на вулиці, а потім без усяких пояснень кудись погнали. Йдучи, люди лише бачили, як один за одним спалахують їхні будинки…

Мати з Катрусею, її молодшою дочкою, намагалися йти швидко, бо тих, хто не міг іти, закривали в сарай та заживо спалювали. В очах у людей застигло хвилювання, очікування і невимовний страх. Мати полегшено видихнула: *«Поки ще не розлучили. Може, вони не залишать Катрусю без мене? Вона ж маленька, загине, якщо її заберуть… Може, вони розуміють…А якщо заберуть? Ні, я не переживу…Господи, благаю, зроби так, щоб ми були разом з дочкою та залишились живими, будь ласка! А Катрусі дай щастя та долі щасливої, тільки б не розлучили, тільки б не розлучили…благаю…»*
. Їх привезли в дуже страшний концтабір під назвою «Саласпілс». Тільки-но вони ступили на цю криваву землю, мати зі сльозами на очах побачила, що, на жаль, її сподівання не виправдалися… На вулицях був безлад, всюди – крики, паніка, горе… У матерів вирівали з рук рідних діточок, роз'єднавши назавжди їхні покалічені долі, і відправляли на тяжку роботу, а над безвинними янголятками вони знущалися: морили голодом, який викликав виснаження, били, труїли миш'яком, викачували кров для поранених німців, вішали, розстрілювали, проводили різні досліди, - і це ще не весь перелік того, що побачили навкруги себе люди, а потім і відчули… Насилля, жорстокість, страх – усе це панувало там і породжувало невимовний жах у душі. Це почуття наростало в серці з кожною миттю. Усі передчували смерть. А немає нічого страшнішого за те, ніж передбачати жахливу, нелюдську смерть своїх дітей, не кажучи про свою, і знати, що нічого не можеш вдіяти… Немає нічого страшнішого за відчуття приреченості і беззахисності…

Дуже мало хто вижив у Саласпілсі, а якщо і вижили, то ці люди ніколи не забудуть тих страшних років… На жаль, у список живих мама з Катрусею не ввійшли…

Тим часом, Надія була фронтовим лікарем. За ці роки вона стала сміливою і мужньою,

бачила стільки, скільки не побачила б за все своє життя… Увесь час думала про маму та сестру, бажала, щоб усе скоріш скінчилося, і вона повернулась б додому… Вона і гадки не мала, що з ними трапилось, доки не почала лікувати пораненого солдата. Це виявився їхній сусід. Він і повідомив про трагедію в її сім'ї…

Надія була ошелешена цією звісткою… Сльози самі собою полилися з її очей, вона жодного слова не могла вимовити, а в її думках билася всього одна фраза «За що???»… Вона пережила це тільки тому, що мала бути сильною, вона – лікар, а отже, як і завжди, повинна дарувати людям здоров'я та надію… Але як вона буде лікувати інших, коли своїх не зберегла??? «Моя маленька сестричка, моє Сонечко загинуло… Чому не я, а мама з сестрою, чому так??? За що?...», - тільки і думала вона. Тепер у неї не було нікого. Вона думала тільки про людей, як їм допомогти, адже за два з половиною роки так хотілося спокою, радості, - звичайного людського щастя…

Так пройшло 4 роки… Надія разом з радянськими військами дійшла до Німеччини. Настрій у всіх був схвильовано – піднесений, адже знали, що ще трішки, - і перемога!

Частина німецької території була зруйнована, навкруги були лише руїни після бою і нещасні люди. Як же Надійка здивувалася, коли біля зруйнованого дому побачила німецьку дівчинку, років п'яти… Вона була дуже гарна, чимось нагадувала янголятко: світлі, густі кучері спадали на тонкі плечі, очі були блакитного кольору, такі бездонні, великі та сумні… Дівчина сиділа на землі, навколо було багато осколків від скла, а поряд лежали мертві люди, мабуть, батьки. Скоріш за все, їхня домівка вибухнула, а батьки загинули… Дівчина плакала, мовчки плакала, як доросла… Тільки придивившись,можна було помітити, що дівчинці боляче, вона була закривавлена, а з її ноги стирчав величезний осколок… Нога розпухла. Якщо негайно не зробити операцію, дитина може померти… На Надію накотилася хвиля співчуття… Вона враз згадала свою маленьку сестричку… *«Я мушу допомогти,* - думала вона, *- дитина не повинна загинути!!! Що робити? Я ж не можу покинути мале дитя напризволяще! Німці вбили мою матір та сестричку, але ж дівчинка у цьому не винна! Війна є війна.. У неї свої закони і правила, усі хочуть жити... Яке ж рішення прийняти???*
- Її думки безладно кружляли, нібито у вихорі… А як же її мрія? Мрія стати чудовим лікарем і допомагати людям? Ні, мрію вона не зрадить, тим паче у дівчинки попереду ціле життя…
- Бідолаха… Яка ж вона гарна! Як би я була щаслива, якщо б моя донька була схожа на цього янгола…»

Надія дістала всі інструменти для операції. Дівча зі страхом дивилось на неї своїми величезними очима, бо не знало, чого можна чекати, але допомогти дозволила… Щось в образі цієї медсестри вселяло довіру… Надійка була дуже обережною… Ще жодному солдату вона не робила операцію з таким трепетом і хвилюванням… Усе було, наче в перший раз. І ось, нарешті, все скінчилося… Дівчинка спокійно заснула блаженним сном…

«*Моя гарна… втомилась… Батьків втратила, бідненька,-* думала Надія, з любов'ю дивлячись на дитя. *- Тільки - но*

побачила тебе, а вже й полюбила…Ти так схожа на неї - на мою Катрусю і на маленького янгола, що тебе неможливо не любити…. Як би я хотіла, щоб ти була моєю донечкою… Тобі було б гарно зі мною, я стала б тобі справжньою мамою, кохала б більш за все на світі… І не має значення, що ти з Німеччини… Ти така ж, як усі, нікому,чуєш, нікому не дам тебе образити… Тільки любов і доброта створюють щасливе життя, без фашизму… Тільки любов і доброта… І всі правила та закони тут безсильні… Ніщо і ніхто не має такої сили, щоб зруйнувати добро…»

"Mutter…, - промовила дівчинка, підіймаючи свої бездонні оченята на Надійку, - mutter…", - і знову заснула глибоким, безтурботним сном…

- *Бабусю, я прийшла,* - спогади Надії Миколайвни перервала онучка…

- *Добре, моя гарна, ходи сюди… я розповім тобі одну історію…Історію твоєї мами…*

Елізавета Стрій, ЗОШ 47